

BRÁNA

měsíčník sboru Českobratrské církve evangelické
v Praze-Braníku

XXIX. ročník

číslo 6/červen 2023

VÍTEJTE!

PRAVIDELNÝ SBOROVÝ PROGRAM

Neděle	9.30	bohoslužby (1. neděle v měsíci rodinné, 3. neděle sv. večere Páně)
	14.00	bohoslužby „ <i>Společenství Kristovo</i> “
Pondělí	18.00	křesťanství (setkávání všech zvědavých, 2. pondělí v měsíci)
Úterý	7.30	modlitební setkání
	8.00	společné čtení nábožensky vzdělávací knihy
Středa	9.00	hEaVEN (setkání malých dětí s rodiči)
	17–18	práce na skalce + posezení u kávy (od jara do podzimu)
	18.00	biblická hodina
	19.30	loutnový koncert (R. Měřinský a jeho hosté, 2. středa v měsíci)
Pátek	16–18	mladší i starší dorost a odrost
	18.00	mládež
Sobota	12–17	rehabilitační centrum EXIT – pomoc lidem bez domova (1. a 3. sobota v měsíci)

DALŠÍ INFORMACE na předposlední straně časopisu

Obsah

Editorial	3	Kdo se neptá, nedoví se	21
Staršovstvo		Jak můj dědeček Juren zakládal	
Zápis z 838. schůze 5. 6. 2023	4	v Hustopečích českou školu	
Křest	5	(vzpomíná Petr Bísek)	
Kristýny Salome Banatové		Ranní zamyšlení Rut Nývtové 5	26
Několik poznámek	6	(závěrečný díl vychází z knihy	
k Noci kostelů v našem sboru		Ludka Rejcherta Srozumívání)	
Rozhovor	7	Úvahy nad Úvahami IX	28
s br. farářem Davidem Nečilem		Několik slov o chvále	
Branka pro děti	14	Spolek Exulant	30
Svatí buďte		hostem v našem sboru	
Kvíz	17	Kvíz – odpovědi	30
Jaký má být farář?		Jaký má být farář? (viz str. 17)	
Pozdrav z Koreje	17	Kontaktní informace, tiráž	31
Arminův probíhající semestr			
na HUFs			

EDITORIAL

Milé sestry a bratři,

proč to jednou neprohodit? ☺ Vítám vás u červnového čísla Brány, posledního před letní pauzou, kdy tradičně vychází jedno prázdninové dvojčíslo koncem srpna.

Přípravy letních akcí jsou v plném proudu a já osobně se už začínám těšit na tábor Pecka pro starší děti (kříž na obálce čísla je vyfocený na minulém ročníku tábora). Na konci května jsme měli s ostatními vedoucími pěknou akci, výjezdni víkendovou závěrečnou poradu pořádanou na evangelické faře ve Volyni. Čistou náhodou měla během našeho pobytu přímo na farní zahradě koncert skupina Oboroh, což pro nás bylo moc pěkným oživením. Zaznělo i pár písniček Sváti Karáska, a tak jsme si mohli v návaznosti na sborový den s koncertem Svato-pluka opět zavzpomínat.

Tábor Pecka je pořádán pod záštitou YMCA Braník a právě s YMCA jsme byli s rodinou během května ještě na jedné moc pěkné akci, na víkendovém setkání v Masarykově táboře v Soběšíně. Zúčastnilo se hned několik rodin z našeho sboru a program byl velmi pestrý, sportovní, duchovní i vzdělávací. Součástí bylo i oceňování dobrovolníků YMCA (cenu za Braník získaly Adéla Bedrníková a Markéta Pincová), volejbalový turnaj, kde zabodovali David a Běta Slabí a náš tým Friedrichů a Zvánovcových dokonce získal pohár za tradiční soběšínský pětiboj. Akci všem doporučuji na příští rok a doufám, že se také zase zúčastníme.

A na co se můžete těšit v aktuálním čísle? Určitě doporučuji velký rozhovor s bratrem Davidem Nečilem, kandidátem na nového faráře našeho sboru. V duchu tohoto tématu dohledala Jarka Pecharová kvíz z patnáct let staré Brány, kdy se též hledal nový farář. A na konci vás pak (kromě dalších zajímavých článků čísla) čeká zamyšlení někdejšího faráře bratra Ludka Rejcherta, které pro loňskou dovolenou připravila Rut Nývltová.

Přeji krásné léto a těším se na všechny zážitky z prázdninových akcí pro příští čísla Brány!

Eva Friedrichová

STARŠOVSTVO

Zápis z 838. schůze (5. 6. 2023)

V pondělí 5. 6. proběhla 838. schůze staršovstva, tradičně v Evenu i on-line. Michaela Mazná a Tadeáš Friedrich přítomni nebyli, jinak se účastnili všichni. Po úvodní písni č. 639 se ujala pobožnosti Marie Procházková na téma předávání víry od rodičů a prarodičů dětem.

Schůze pokračovala informacemi o proběhlé návštěvě skupiny konfirmandů z Moravy pod vedením přerovského faráře Marka Zikmunda, která si i s některými našimi konfirmandy užila víkend s církevními dějinami s výkladem našeho bratra faráře, a o Noci kostelů, během které k nám přišlo přibližně 200 návštěvníků. Děkujeme všem, kteří se o ně starali. Křtem byly do sboru přijaty Markéta Viktorie Pincová a Kristýna Salome Banatová.

Stále probíhají dokončovací práce v rámci rekonstrukce. Zbývá toho dodělat čím dál méně, ale úplně hotovo ještě není. Díky obětavosti členů sboru se nám daří splácet půjčku, kterou jsme si na rekonstrukci museli vzít. Děkujeme Veronice Mazné, která pracuje na revizi kostelní a evenové lékárníčky. Na seniorátním shromáždění Jeronýmovy jednoty 14. června bude náš sbor opět zastupovat Petr Bísek.

Jako hosta jsme uvítali novou členku sboru Terezu Halasovou, která se přistěhovala z Olomouce. Pokračujeme v podpoře pro nepálskou studentku, aktuálně v částce 23.760 Kč za rok.

Schůzi jsme zakončili modlitbou Páně krátce po dvaadvacáté hodině.

zapsal Lubor Kolář

KŘEST

V neděli 28. 5. 2023 byla pokřtěna v kapli v Orlických horách naše nová členka *Kristýna Salome Banatová*.

Křest probíhal na romantickém místě v hlubokých lesích, kde v místě čtyřmezí katastrálních území stojí v nádherné přírodě barokní Kunštátská kaple, místo propojené s Kristýnčiným dětstvím. Tato nejvyšše postavená kaple Orlických hor vznikla v roce 1760 jako duchovní útočiště pro dřevorubce, kteří tu těžili dřevo pro kutnohorské doly a sklárnu.

Křtu se zúčastnilo několik členů (nejen) našeho sboru, dvě děti a pes; den se velmi vydařil. Slunce svítilo, les voněl dřevem a mechem, voda ze studánky byla správně studená, kytary naladěné a piknikový koš byl nacpaný výtečným jídlem.

NĚKOLIK POZNÁMEK

k Noci kostelů v našem sboru

Než se pustím do aktuálního, přece však už zpětného pohledu na letošní akci, zmíním se stručně – aniž bych čtenáře Brány podezřívala z neznalosti – kdy to vlastně začalo. Kolébkou Noci kostelů je Německo – začátek v roce 2001, ale v České republice se to objevuje teprve v roce 2009, kdy se zapojilo 939 kostelů a jejich počet letos dosáhl už čísla 1806.

Docela se mi líbí stručná charakteristika: „Noc kostelů je každoročně pořádaná akce, která má umožnit široké veřejnosti nezávazné přiblížení se a setkání s křesťanstvím.“

Slyšeli jsme v ohláškách, že ochotných průvodců se našlo dost. Já jsem přišla před sedmou po hodinové zastávce ve smíchovském sboru, tak jsem už nezašla návštěvu z televize, která přišla zřejmě hned po otevření kostela.

Potěšilo mne, že už během první hodiny byl slušný zájem a celkový počet byl téměř totožný s loňským rokem, tj. asi 200 návštěvníků. I letos jsem slyšela radostné konstatování: „Jezdíme kolem a teď konečně budeme vědět, jak to tu nejen vypadá, ale i žije.“ Zaznamenala jsem i rodiče s dětmi, ale i jednoho „samorosta“, který se rozhodl projít si to se svým fotoaparátem sám.

Pokud jsem to mohla sledovat, návštěvníci s velkým zájmem poslouchali své průvodce. Škoda, že nebylo právě více hostů, když náš bratr farář Jaroslav nechal rozeznít naše krásné nové varhany. Dobré bylo, že v Evenu na stole ležely listy s popisem barevného ztvárnění desatera, práce našeho člena, bratra architekta Davida Vávry.

Věřím, že se všichni návštěvníci v pátek 2. června cítili v našem prostředí dobře a někteří se třeba objeví na vánoční hře, o které jsme také v rámci informací mluvili.

Rut Nývltová

ROZHOVOR

s bratrem farářem Davidem Nečilem

■ *Bratře faráři, povězte nám, prosím, něco o svých rodinných kořenech a počátcích víry.*

Narodil jsem se a vyrůstal v Českých Budějovicích v rodině s evangelickými kořeny. Do kostela chodil tatínek. Maminka byla v tomto směru dosti zdrženlivá. Do 14–15 let jsem skoro žádný kontakt s církví neměl.

Změnilo se to, když se v Budějovicích objevila mládež, která byla inspirovaná Maninami (*Jde o tehdejší sbor evangelické církve, který vedl Dan Drápal*). Do mládeže mě přivedla moje sestra. Ta je o hodně starší.

Bylo to úplně jiné společenství než jakékoliv, které jsem dosud poznal. Ti lidé tam spolu mluvili a komunikovali úplně jinak, než jsem byl zvyklý. Oslovilo mě to. Líbilo se mi, jak spolu jednali s respektem. A také mi dělalo dobře, že mě někdo bere vážně. To společen-

ství bylo tvořeno zejména vysokoškoly, kteří jezdili na víkend do Budějovic.

Byla to mládež charismatická. Mluvílo se v ní jazyky a byly i další podobné projevy.

■ *A jinak ve sboru?*

Prodělal jsem konfirmační přípravu. Ale moc mě nezasáhla. Staré dlouhé žalmy s mnoha slokami mě spíše odrazovaly. Ve srovnání s písněmi na mládeži to bylo hodně nezáživné.

Ta charismatická mládež časem ale narazila na svoje limity. Vnímal jsem tu obrovskou a upřímnou touhu po dokonalosti, a současně neschopnost řešit konflikty. Místo toho, aby si sedli a věci si vyříkali, tak se modlili a vyznávali v očekávání, že to bude vyřešeno za ně.

■ *A jak to dopadlo?*

Ta mládež se rozpadla. Časem ovšem vzniklo v Budějovicích Křesťanské společenství. Abych byl ale spravedlivý,

tak musím dodat, že ti lidé dospívali a zakládali rodiny, takže rozklad toho společenství byl do jisté míry přirozený.

Ti, co z mládeže zbyli, založili novou mládež. Tam byl hodně aktivní Martin Horák, syn faráře Cyrila Horáka. S ním jsem měl moc dobrý vztah.

■ *Bratr farář Horák v té době ale už pomalu končil, že?*

Ano, přišel Daniel Matějka. Za něj budějovický sbor nabral nový směr. Daleko více jsem mu rozuměl. Byl takový praktický. A tak jsem začal chodit i na bohoslužby. Díky dětem faráře Matějky se i mládež stala více atraktivní.

■ *Jak se Vám tohle období jeví dnes?*

Vidím tehdejší charismatismus jako pokus o odpověď církvi, která byla formální a citově vyprahlá. Tu formálnost a citovou vyprahlost si mnozí nechtěli připustit.

Pro mě je církev především společenství lidí. Nejde o dokonalost ve smyslu být bez chyb. Jde spíše o to, jak se k vzájemným rozdílům i chybám stavíme a jak se je pokoušíme řešit. Za Daniela Matějky se sbor proměnil. Mám k tomu takový malý ilustrační příběh, který se v našem sboru udál, byť o něco později.

Dva bratři ve sboru se pohádali. Hodně. A jeden z nich pravil: „Nebýt křesťan, tak mu rozbiju hubu.“ Je to pro mě vlastně součástí vyznání, že jako křesťan mám svobodu zvolit i jiné řešení.

Jsmo ve společenství a je před námi výzva, abychom našli k sobě cestu. Je potřeba být pravdivý a netvářit se, že věci jsou v pořádku tam, kde nejsou.

Došlo mi, že součástí přitakání výzvě „Milujte své nepřátele“ je i schop-

nost si připustit, že nějaké nepřátele mám. Vztít to realisticky. Tak to chodí, že se člověk nelíbí úplně všem. Mís to toho, abych se tím trápil, je třeba to přesunout do nové roviny a řešit to.

■ *A co bylo dál?*

Přišla revoluce. V roce 1989 jsem studoval průmyslovku, obor silnoproud. A bylo mi jasné, že nechci ani do fabriky, ani do Temelína. Po revoluci v Budějovicích vznikla obchodní akademie, která nabízela dvouletou nástavbu. Pro mě to znamenalo hlavně utkat se s cizími jazyky. Němčinu jsem ve škole měl, ale bylo to takové neživotné, bez skutečného kontaktu s jazykem. A angličtinou, tou jsem byl zcela nedotčen. Vzal jsem to od základů a po dvou letech jsem byl schopen udělat státnici z angličtiny.

Také mě na té obchodní akademii zaujala ekonomie. Proto jsem se rozhodl jít na VŠE do Prahy. Mám za sebou skoro čtyři semestry této školy.

Během studia jsem však začal přemýšlet o tom, k čemu to vše směřuje. Rozhlížel jsem se co a jak a rád jsem přijal pozvání Martina Horáka, abych se zašel podívat na přednášky na Evangelickou teologickou fakultu (ETF). A byl jsem unesen. Ona ta VŠE je pořád tak trochu střední škola.

Teprve na ETF jsem pochopil, čím má být univerzita. Společenství lidí, kteří něco společně hledají. Ti úžasně vzdělaní lidé nás brali jako partnery. Byli to odborníci, ale nedávali najevo svoji převahu.

A tak jsem rozprostřel Gedeonovo roucho a čekal, zda mě přijmou nebo ne. A přijali. Chvilí jsem studoval obě

školy dohromady, ale pak jsem se rozhodl pro ETF.

■ *Jak na to vzpomínáte?*

Bylo to úžasné prostředí. Zažil jsem ještě profesory Jana Hellera, Milana Balabána, Petra Pokorného, Ladislava Hejdánka. A také nastupující generaci, Martina Prudkého, Jiřího Mrázka a Jana Štefana. Dějiny mě vyučovali Noemi Rejchrtová a Martin Wernisch.

Vášnivě jsme diskutovali, šlo nám o společnou věc.

■ *Zůstali Vám z té doby nějakí blízcí přátelé?*

V kontaktu jsem zůstal třeba s Lenkou Ridžoňovou. Vzpomenu-li pak na kamarády z tehdejší doby, na ty, se kterými jsem něco dělal, tak to byl Filip Gärtner a Radek Novotný. V prostorách sboru Žižkov I jsme se snažili vybudovat zázemí pro romskou mládež a zvat je na ping-pong, písničky, vyprávění o Desateru. Dnes bychom byli za streetworkery.

Tím, že skončily Jircháře, tak to studentské společenství utrpělo. Mezilidské vazby mezi studenty už nebyly tak silné jako dříve, když všichni bydleli pohromadě. Něco důležitého se tím ztratilo.

■ *A jak Vám šlo studium?*

Dokončil jsem ho po 5 letech. Nestudoval jsem v zahraničí, jak bývá na ETF běžné. Přece jen jsem za sebou měl už čtyři roky studia po maturitě. Studovali jsme společně s mojí budoucí manželkou. Už jsme věděli, že se vezmeme. Ale odkládali jsme svatbu na dobu po dokončení školy. Manželka na ETF studovala bakalářskou větev. Bakalářské

studium bylo tehdy v samých začátcích a bakalářský program víceméně kopíroval ten magisterský s vynecháním biblických jazyků. Manželka ovšem studovala paralelně také pedág. To byla u ní ta hlavní škola.

■ *Je nějaký autor, který Vás ovlivnil natolik, že se k němu dodnes vracíte?*

Někoho takového mám až z dob pozdějších. Velice mě zaujal Nico ter Linden a celá holandská škola narativní teologie. Je mi blízké to, jak berou Bibli jako vyprávění. A z dob ještě pozdější to jsou autoři meditativní povahy.

Z let fakultních vzpomínám na četbu Bartha, zvláště některých pasáží. K tomu nás vedl (tehdy) docent Štefan. Jsem si také vědom toho, jaký obrovský milník v dějinách filosofie představuje Kant. To je zase vliv Hejdánka.

Ono to studium na fakultě bylo hodně o osobním kontaktu. Třeba přednášky profesora Petra Pokorného. Ty byly strhující a inspirující.

Dodnes rád čtu všechno, co napíše Jiří Mrázek. Jeho knížky jsou pro faráře velmi užitečné. Jsem zvědavý, co třeba přinese takový Petr Gallus. Tím, že prodělal vikariát, tak může zúročit i jiné vlivy než ty ryze akademické.

■ *Jak ovlivnila fakulta Vaši víru?*

Ten život na fakultě, to byla obrovská svoboda. Ale také obrovský kulturní šok, zvláště v prvním ročníku. Zpochybnění úplně všeho. Heller a Pokorný nám ukazovali vznik Bible úplně jinak, než jsme si představovali. Někteří reagovali skepsí. Zvláště studenti z menších církví tím byli zasaženi a někdy odešli nejen ze studia, ale z církve vů-

bec. Člověk najednou ztratil všechny opory, neměl žádnou pevnou půdu pod nohama. Ono to ale také vede k víře, která je pak hlubší.

Typicky otázka stvoření. Místo fundamentalistického výkladu, který to chápe jako zprávu o tom, co se stalo, položíte důraz na to, co ten příběh znamená pro člověka, pro nás.

Já jsem tehdy prskal, bral jsem se za každý kousek své uhlířské víry. A ten zápas byl strašně důležitý. To jsem však pochopil až zpětně.

Pro pozdější pastorační praxi pro mě byly důležité kurzy vedené Pavlem Řičanem. Také jsem chodil na kurzy řečnické; naučili mě tam pracovat s dechem. Leccos významného jsem si odnesl i ze studia na pedagogické minimum, třebaže ke zkoušce jsem nakonec nešel. Pomohlo mi to se orientovat v tom, co lze realisticky očekávat od posluchačů. Myšleno, kolik toho posluchač dokáže zpracovat. Třeba, že si většinou uvědomuje zhruba tak každé páté slovo.

■ *A co po fakultě?*

Po fakultě následoval vikariát v Jindřichově Hradci. Bydleli jsme v Kardašově Řečici, kde tehdy ještě byla kazatelská stanice. Tam jsme bydleli a odtamtud dojížděli do Jindřichova Hradce. Měl mě na starosti Honza Blažek, jenomže ten odešel do armády. Proto jsem na konec vikariátu musel přejít do Soběslavi, ke Zdeňkovi Šormovi. To ale bylo až po Velikonocích, velký dopad to nemělo.

Vikariát jako celek ale na mě velký dopad měl. Bylo nás třináct, a do-

dnes se vídáme. Ti lidé jsou pro mě stále důležití. David Balcar, Radim Žárský, Martin Fér a další. Prošli jsme společně mnoha kurzy, které šly opravdu do hloubky a doplnily to, co nám ETF nedala. Spoustu věcí jsem neznal. Například nikdy jsem nebyl před vikariátem na biblické hodině. O tom, jak dělat soustavně pastorační práci, jsem se dozvěděl teprve na vikariátu.

Během vikariátu se probíraly i takové zcela praktické věci typu, jak se vede administrativa.

■ *A manželka, našla v té Kardašově Řečici zaměstnání?*

To nebylo obtížné. Má aprobaci pro druhý a třetí stupeň, čeština a základy společenských věd. Během vikariátu učila v Jindřichově Hradci. A v Písku, což byl můj první sbor, byla celou dobu na mateřské a rodičovské „dovolené“ s našimi čtyřmi dětmi.

■ *A jak to bylo v Písku s Vámi?*

Písek. Tam jsme byli sedm let. Smutné bylo, že tam nebyla mládež. Byla to ale doba, kdy ještě byl zájem o vyučování náboženství na školách. V Písku se to sice nechytlo, ale v Týně nad Vltavou, ve Vimperku, ve Zdíkově ano. A i jinde. Ta územní rozlehlost byla dána tím, že jsem po nějakou dobu také administroval Strakonice. Tam však sbor později zanikl.

Práce s dětmi mi nedělala potíže. Co bylo pro mě nové, byla práce v Diakonii. Ta v Písku spravuje velký domov důchodců. Moje působení v něm mělo myslím dost pozitivní ohlas. Možná proto, že mluvím nahlas a ty staré dámy a staří pánové mi rozuměli. Prá-

ce v tom domově mě svým způsobem držela nad vodou. Zjistil jsem, že když k těm starým lidem přistupujete ne jako k někomu, koho byste měl obsloužit, tak nějak paternalisticky, ale jako k člověku sobě rovnému, tak se z té komunikace, z jejich životních zkušeností toho spoustu důležitého dozvíte. Dělal jsem tam bohoslužby a setkal se s lidmi, kteří uvěřili v těžké době a víru zachovali.

■ *Vzpomenete si na Janu Kuželovou? (Jde o vzdálenou příbuznou tazatele.)*

No jasně. Ona sice do kostela často nechodila, ale byla vždycky připravená prakticky pomoci. Velice aktivní byla také v Diakonii. S ní jsme také vymýšleli, co udělat, abychom více vstoupili do povědomí veřejnosti. A byly z toho moc povedené kurzy vaření. I moje manželka se tam něco dozvěděla, a tak z toho profituji dodnes.

V Písku jsem narážel na takovou hradbu, kterou jsem jen obtížně překonával. Nazval bych to kulturní evangelictví. Snažil jsem se organizovat to či ono, lidé přišli i nepřišli, pokývali, ale jako kdyby to k nim nedoléhalo. Jako kdyby neměli zájem nebo schopnost ten sbor vzít opravdu za svůj. Měl jsem dojem, že ke konci, když jsem odcházel, se to trochu změnilo. Že u nějakých deseti, dvaceti lidí se jejich vztah ke sboru proměnil.

V Písku jsem si také uvědomil, že neumím dělat misii od píky (jak se anglicky říká: from the scratch). Neumím dělat misijní rozhovory na ulici. Když už někdo ty lidi přivede, tak to je něco jiného. S těmi komunikovat i spolupra-

covat umím. V církvi má každý jiná obdarování.

V Písku byl trochu problém, že když se někdo nový objevil, tak se na něj ostatní vrhli a radovali se, že je tady někdo další, kdo bude chodit. Jenomže takhle takového člověka tím spíše odradili.

■ *A jak je to v Budějovicích?*

Tady je situace úplně jiná. Je tu ohromná skupina lidí, kteří pro sbor dýchají. Ta písecká zkušenost mě naučila si toho vážit. Je to hluboce nesa-mozřejmě.

Chodí tak 70–80 lidí. Měl jsem zpočátku strach, že jako Budějovičák to budu mít v něčem komplikované – prorok není doma prorokem. Ale tyto obavy se nepotvrdily. Spolupracuje se mi skvěle.

Farářská práce je, že se pokoušíte ty lidi, kteří něco dělají, koordinovat. Všímat si lidí, kteří jsou v pozadí, posouvat je do nějaké aktivity.

Vím, že farář může sbor úplně rozložit a položit. Proto vnímám pozici faráře tak trochu jako manažerskou. Současně ale jde i o to lidi inspirovat. Dříve jsem možná trochu přečeňoval roli kázání. Život mě v tom naučil po-koře. Nemám v rukou to, co si lidé z ká-zání vezmou.

Už v začátcích svého působení, když jsem jezdil kázat do Strakonic, tak se mi stala příhoda, která mi pomohla odložit takový ten pocit, že je to celé na mě, že to musím zvládnout, že beze mne by to spadlo.

Ve Strakonicích byla jedna sestra, neodsunutá Němka, která byla duší

toho sboru. Když jsem kázal, tak jsem viděl, jak na mně očima přímo visí. Dmul jsem se pýchou a ještě více jsem do toho šlápl. Ona pak za mnou přišla a povídá: „Bratře faráři, já jsem se na Vás dívala, a Vy máte ty tabulky úplně pomačkané. Já bych Vám je vyžehlila.“

■ *Jak byste popsal, o co v církevním životě vlastně jde?*

Pro mě je církev důležitou součástí víry. Řekl bych to tak, že ve společenství sboru se naše víra stává konkrétní. Je snadné milovat lidi na dálku. Těžší je to tam, kde se lidé potkávají, mají různé názory, nesednou si, vidí věci jinak. Církev je vlastně takové chráněné prostředí, kde si zkusíme prakticky to, co čteme v evangeliu, v Bibli. Ale tím to nekončí. My si tam vlastně trénujeme, jak to pak dělat v životě mimo sbor.

Je důležité tu kvalitu, kterou jsem přijal, předávat dál. Umět to rozpouštět, předávat do prostředí, ve kterém žiji. Církev tak může být posilou, solí země.

■ *A to se momentálně v rámci Vašeho sboru daří?*

Myslím, že určitě. Určitou výzvou, tak jako i pro jiné sbory, bylo covidové období. Někteří byli ovlivněni různými konspiračními teoriemi. Uvědomil jsem si, jak je těžké v této situaci vést dialog. Trochu mi to připomnělo situaci z mé první mládeže, ten dojem, že lidé si připadali lepší, když mluvili jazyky. Dneska někteří mají pocit, že světu okolo sebe rozumí lépe než ostatní.

V takových situacích je důležité komunikaci nevzdávat. Aby ten člověk vě-

děl, že až se mu ta jeho ideová stavba rozpadne, tak má kam přijít. Nenechat se semlít. Nepřítakat myšlenec: „Když si tohle myslíš, tak jsi blbej a mezi nás nepatříš.“

■ *Jsou v budějovickém sboru nějaké názorové skupiny?*

Ano, jsou zde liberálové i evangelikálové. Je tady totiž skupina lidí, která přišla z Církve bratrské. Odešli z ní, ale ta evangelikální vřelost jim zůstala. Je to dobře, vytváří to dobrou dynamiku společenství. Liberálové mají sklon všechno brát jen intelektuálně, rozumem.

Pro mě je velice důležitý příměr sboru jako těla (*Kristova*). Není to omyl, že je každý úd těla jiný. Ta různost není něco, co se má jen trpně tolerovat. Je to různost, která vytváří celek, ze kterého se máme radovat.

■ *Tomu rozumím. Vždy mi přišlo důležité, aby lidé různých názorů spolu mluvili.*

Ano, z rozhovoru ve smyslu dialogu totiž odchází každý změněný.

Průsvih dnešní doby, který je umocněný sociálními sítěmi, je, že je tak snadné mít okolo sebe okruh těch, kteří mají stejný názor.

Ono je něco naznačeno už v tom, že si říkáme bratři a sestry. Málokdy si uvědomujeme, jak je toto označení dvousečné. Vždyť největší konflikty vznikají v rodině, mezi sourozenci. Ale současně, právě proto, že to je bratr či sestra, tak bychom neměli odejít a bouchnout dveřmi. Pohádat se je lepší než se vzájemně odstříhnout. Ukázat, že mi ten druhý sto-

jí za to. Opakem lásky není nenávisť, ale lhostejnost.

■ *Jak vypadá Váš farářský týden? Čemu věnujete svůj čas?*

Vedu dvě biblické hodiny – jednu v domově důchodců. Konfirmační přípravy bývají jedna nebo dvě, to záleží na tom, jak se to který rok sejde. Také míváme jednu nebo dvě skupiny náboženství, tedy předkonfirmační přípravy pro školní děti. Jednou týdně se schází Consonare – společenství evangelických pozounistů. Také chodívám jednou týdně do vazební věznice.

V prostorách sboru, ale bez mé přímé účasti, se scházejí dvě skupiny skautů a skupina Anonymních alkoholiků.

Jako senior mám i různé povinnosti mimo sbor. Zde je výhoda, že na sboru jsme faráři dva. Druhým je Pavel Klimeš. Ten se téměř výhradně věnuje kazatelské stanici v Kaplicích. Je už v důchodu a pracuje na 0,6 úvazku. Protože ale tady je, tak mě může zastoupit v případě, kdy mám nějaké seniorátní povinnosti.

Jednu neděli v měsíci střídáme své působiště. On káže zde a já v Kaplici. Považuji za dobré, když sbor slyší i jiného kazatele.

Administrativu mi pomáhá řešit sestra, která je zaměstnaná na 0,25 úvazku. Je vedená pod naším sborem, i když to místo bylo koncipováno tak, že bude zejména pomáhat s administrativními záležitostmi seniorátu. Občas se sejdeme a máme administrativní dopoledne.

Tato sestra má i určitý přehled o pastoračních potřebách. Pastoraci se věnuji systematicky tak, že se snažím lidi navštívit, když mají narozeniny. Samozřejmě, vedle toho je i pastorence neplánovaná, nárazová, zejména když nastane nějaká krize.

■ *Viděl jsem na nástěnce, že máte letní tábory.*

Tato tradice byla na nějakou dobu přerušena. Pak k nám ale přešel jeden člověk z Církve bratrské, člen Táborské unie. Ten nabídl, že tábory obnoví. Jezdíme do Moravče, kde máme sedm teepee. Říkáme tomu Velký tábor. Bývá tam tak 50 dětí. A máme ještě Malý tábor. Ubytováním v teepee to připomíná tábor, ale formou je to spíše rodinná rekreace. Jezdí tam hlavně rodiny s malými dětmi. Tam bývá okolo 40 účastníků.

■ *Prosím ještě něco o rodině.*

S manželkou jsme se kdysi seznámili na našem táboře. Jmenuje se Lenka, je katolička, učitelka a na táboře tehdy vařila. Je pro ni důležité, že je katolička, ale je pro ni také důležité, že se účastní života evangelického sboru, že spolu chodíme do jednoho kostela. Můj nejstarší syn se jmenuje Štěpán a studuje v Praze chemii na přírodovědecké fakultě. Jeho mladší bratr Matouš maturuje a rozhoduje se mezi právy a pedagogickou fakultou. Pak máme ještě dvojčata – Františku a Ondřeje. Františka je na gymnasiu a z Ondřeje bude zdravotní bratr – studuje obor praktická sestra.

Děti jsme do účasti na sborovém životě nenutili, i když nám na tom zá-

leželo. Všichni to dnes nějak akceptují a jsou součástí sborového společenství. I v SOMu působí. (*Jde o Seniorátní odbor mládeže.*)

Štěpán hraje v (punk)-rockové skupině Kostelní tíseň, což je takové zajímavé seskupení tátů od rodin, kteří bývali v různých garážových kapelách, a teď se dali dohromady pod sborovou střechou.

Všechny děti na něco hrají. A já jsem začal ve 40 letech troubit v onom pozounovém sboru Consonare. V Německu je to velmi rozšířené a u nás se to v posledních letech docela chytlo. Ve sboru máme sklad trubek. Každý si může přijít zatroubit.

■ *Co víte o Braníku?*

Moc ne. O Braníku jsem se poprvé dozvěděl z televize z pořadu Davida Vávry. Samozřejmě, věděl jsem, že tam Jarda Pechar odchází, protože byl

ve stejném seniorátu jako já. Rád bych si zjistil sám, jak to ve sboru funguje. Vidím Braník jako sbor živý, plný lidí, kteří mají ochotu nést za sbor odpovědnost.

Je to samozřejmě pro mě výzva. Některé věci v Praze by byly pro mě úplně nové. Třeba taková ta kostelní fluktuace – lidé si vybírají, zda půjdou do kostela tam, či onam. To v Budějovicích není v rámci ČCE možné – do nejbližšího sboru v Soběslavi je to pořádný kus cesty.

Také jsem zvyklý, že fara je součástí sborového života. To spoustu věcí umožňuje a zjednodušuje, byť to přináší určitý nárok na rodinu. Dojíždění do sboru, do kostela, vnímám jako určitou výzvu.

Nebudu zapírat, že mám trochu strach. Současně ale vím, že je čas začít něco nového.

za Bránu se ptal *Aleš Drápal*

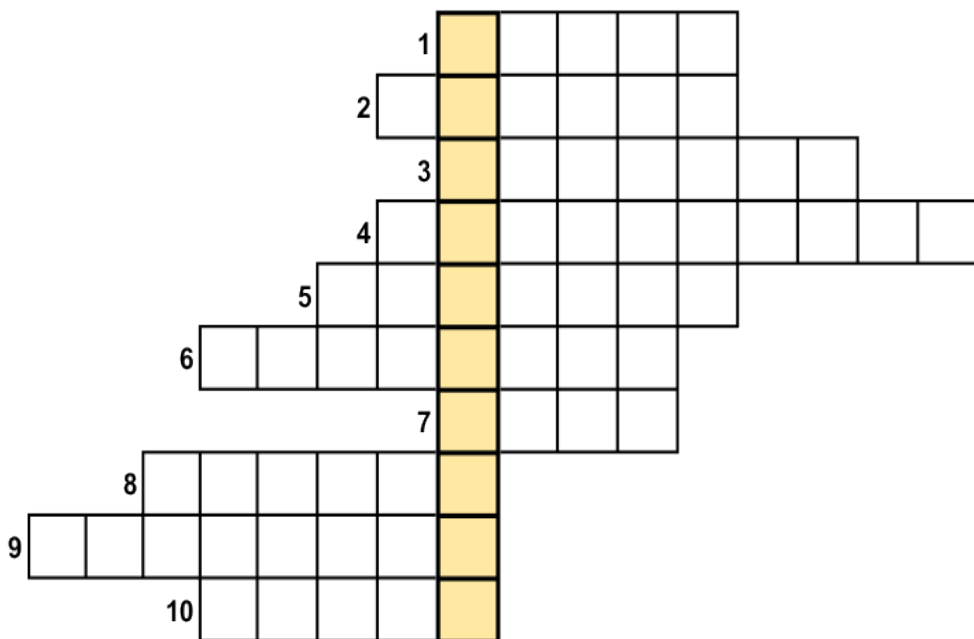
BRANKA PRO DĚTI

Svatí buďte

Milé děti všech věkových kategorií,

v květnu jsme na nedělkách měli takové křesťanské „opáčko“, mluvili jsme o základních věcech naší víry. V podobném duchu je i dnešní křížovka. A když jsme u těch základů, co je vlastně naším úkolem v životě? Asi se dá obecně říct, že _____ (tajenka) se. To je zvláštní slovo. Ale řekla bych, že to docela vystihuje Pán Ježíš slovy: „Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“ (Matouš 5,48) To je těžký úkol. Ale on to Pán Bůh udělá vlastně trochu za

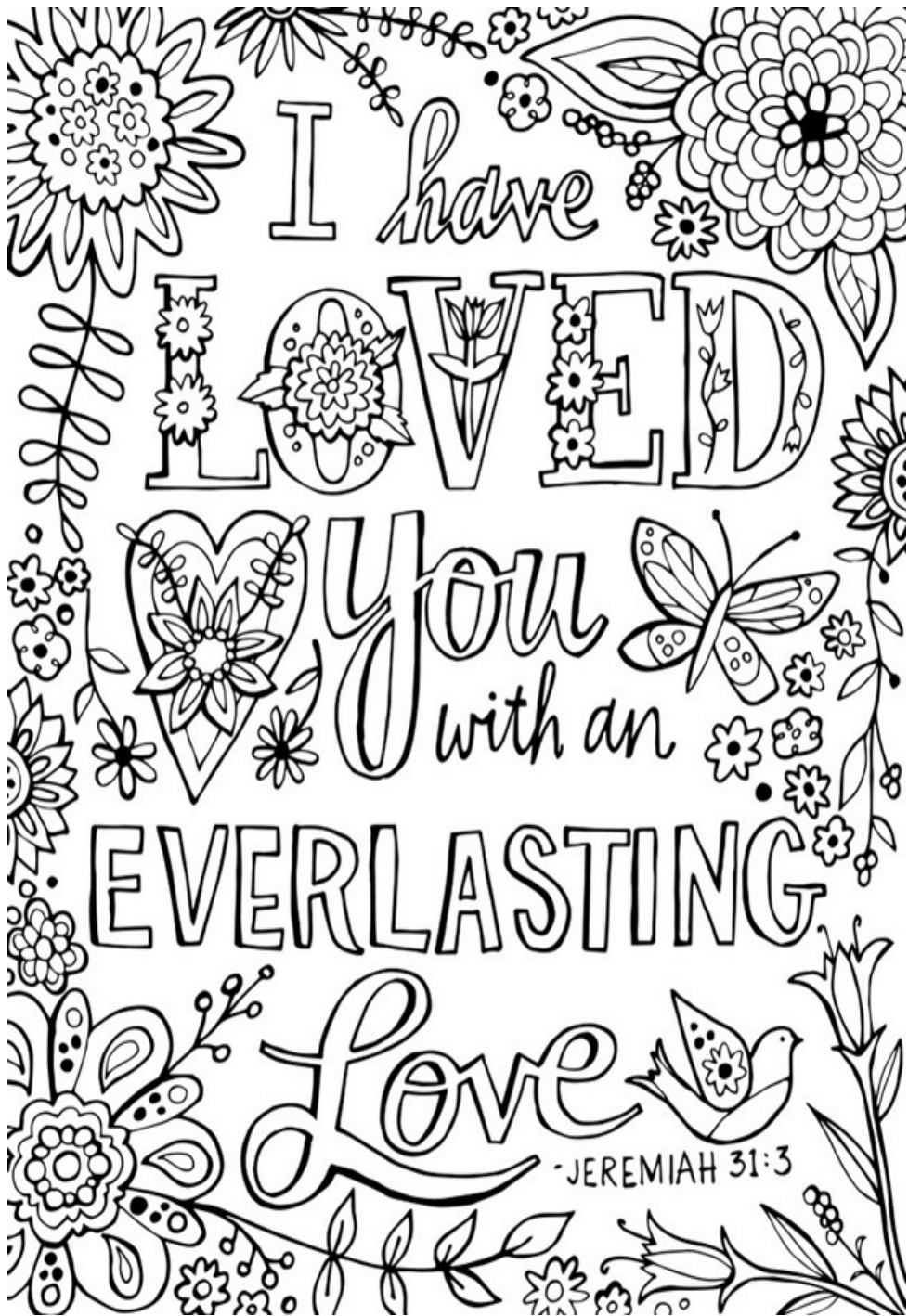
nás. My se musíme hlavně otevřít Jeho lásce, nechat se milovat, protože „láska přikryje množství hříchů“.

LEGENDA:

- 1) Bibli se říká také _____ svaté.
- 2) Jan Křtitel říkal: Čiňte _____. (Lítost nad špatnými činy a prosba o odpuštění.)
- 3) Starému a Novému zákonu se někdy říká také Stará a Nová _____. (Něco jako dohoda.)
- 4) Letnice jsou _____ svátky.
- 5) Část našeho nitra, která nás usvědčuje, že jsme udělali něco špatného. (Máme výčitky _____.)
- 6) Zásadní změna směru nebo smýšlení. Říkáme tak také rozhodnutí stát se křesťanem.
- 7) Modlitba Páně začíná slovy: „_ _ _ _ náš...“
- 8) Společenství křesťanů, třeba Českobratrská _____ evangelická.
- 9) Rozhovor s Bohem, ztišení a napnutí pozornosti k Bohu.
- 10) Veřejné přihlášení se ke křesťanství, doprovázené ponořením do vody nebo symbolickým politím vodou.

Běta Slabá

KVÍZ

Jaký má být farář?

Když jsme před 15 lety hledali nového faráře, vypracovali Madla a Honza Chadimovi kvíz, jaký by měl nový farář být. Kvíz byl otisknutý v Bráně. Vzhledem k tomu, že jsme opět ve stejné situaci, napadlo mě si ten dotazník zopakovat.

Jarka Pecharová

VLASTNOSTI, KTERÉ JE TŘEBA ZOHLEDNIT PŘI VÝBĚRU FARÁŘE:

Odpovídejte: Ano, Ne, Možná.

- 1) Farář nesmí sahat na děti.
- 2) Farář musí mít v pietní úctě poslední věci člověka.
- 3) Farář musí zachovávat obvyklé náboženské zvyky.
- 4) Farář nesmí pobuřovat.
- 5) Farář musí vždy laskavě přinášet smír.
- 6) Farář musí zachovávat subordinaci v příbuzenských vztazích.
- 7) Farář se nesmí přátelit s kolaboranty a tuneláři kteréhokoli režimu.
- 8) Farář má mít vždy čas na lidi.
- 9) Farář nemůže mít velmi osobní vztah s lidmi nevalné pověsti.
- 10) Farář se musí vyhraňovat vůči učení jiných společenství než vlastního sboru.
- 11) Farář musí každému vše laskavě vysvětlavat.
- 12) Farář musí důsledně podporovat abstinenci.

Správné odpovědi naleznete na straně 30.

POZDRAV Z KOREJE

Zdravím všechny členy i hosty sboru. Přináším článek až z daleké Korejské republiky neboli Jižní Koreje. Rád Vám povím, co zde dělám, co mě na Koreji překvapilo a jak se tu žije. Do Koreje jsem odjel v půlce února na jeden semestr na Hankuk University of Foreign Studies (Korejská univerzita cizích studií, zkráceně HUFs). Momentálně jsem studentem druhého ročníku bakalářského studia koreanistiky na Univerzitě Karlově a je u nás na katedře zvykem, že většina studentů v průběhu bakaláře absolvuje intenzivní kurz korejštiny právě v Koreji. HUFs jsem si vybral, protože z UK brali tři studenty, a tak jsem mohl jet se svými dvěma kamarádkami. Navíc, smlouva mezi těmito univerzitami umožňuje

využívat kolej na HUFsu zdarma výměnou za doučování korejských studentů československých studií.

HUFS má dva kampusy, jeden v Soulu a jeden v Jonginu. My jsme v Jonginu, a této volby rozhodně nelituji. Je tu klid, krásná příroda kolem a menší množství studentů, díky čemuž jsme se s ostatními výměnnými studenty více stmelili. Má to ale i svá úskalí. Jongin je sice milionové město, na mapě blízko Soulu, ovšem náš kampus se nachází v úplně okrajové části Jonginu, vesnici Mohjon. Kromě toho, že v bezprostřední blízkosti kampusu funguje množství výborných restaurací a kaváren, působí na mě Mohjon jako dost chudá oblast bez větších možností. Pokud si například chcete koupit oblečení, musíte hodinu a půl autobusem do centra Jonginu. A to už se vám víc vyplatí vydat se do Soulu, kam se dostanete za stejnou dobu a výběr budete mít mnohonásobně větší.

Cesty do Soulu tedy podnikáme často. V době kurzu korejštiny to bylo většínou tak dvakrát týdně. Nyní už mám ale kurz úspěšně za sebou (z šesti úrovní jsem absolvoval tu třetí) a do odletu 4. 7. tedy budu cestovat a užívat si na dlouhou dobu poslední chvíle s nově nalezenými kamarády.

CO MĚ NA KOREJI PŘEKVAPILO

Protože studuji koreanistiku, měl jsem pocit, že o korejské kultuře a zvycích toho vím poměrně hodně. I tak mě ale mnohé věci překvapily.

Tak například jsem věděl, že v dopravních prostředcích by měl člověk být potichu. Záhy jsem ale zjistil, že moje a korejská definice slova „potichu“ se liší. Myslel jsem, že bude stačit mluvit polohlasem, ovšem po tom, co jsem byl ne jednou, ale dvakrát napomenut řidičem autobusu, mi došlo, že bude lepší nemluvit vůbec.

Co se dopravy týče, korejské metro je sice rozsáhlé a na první pohled chaotické, ale doopravdy jde o velmi spolehlivý, přehledný a přesný systém. To se nedá tak lehce říct o korejských autobusech, kde jsou všechny zastávky na znamení a autobusy kvůli tomu nemají pevný jízdní řád. Místo toho můžete na každé zastávce a v mobilních aplikacích vidět, za jak dlouho přijede který konkrétní autobus. Pokud ale čekáte na první zastávce oné linky, této informace se vám nedostane.

Korejské autobusy se dělí na několik druhů. Některé autobusy nenechávají cestující za jízdy stát, je tam tedy omezený počet míst. Tato místa se ale nedají rezervovat. Už se nám mnohokrát stalo, že ve špičce nám ujížděl jeden autobus za druhým, protože měl všechna místa obsazená, a my jsme se nemohli dostat domů. Když pak přijede autobus s pár volnými místy, lidé se téměř perou ve dveřích, aby se tam dostali.

Další zajímavý aspekt korejských autobusů jsou jejich řidiči, kteří jako by nevěděli o existenci zpomalovacích prahů a přejíždějí je plnou rychlostí. Občas je tedy jízda strhující zážitek.

Korejští řidiči obecně toho se zákony moc nenadělají. Zastavují uprostřed přechodů, místo jednoznačné jízdy či zastavení různě nejasně popojíždějí a motorkáři očividně žijí v jiné realitě, kde vládne absolutní anarchie a lidé mají oči zezadu hlavy a musí reflexy.

Co korejským řidičům ale musím nechat, to je schopnost v pořádku zaparkovat úplně všude, především uprostřed strmého kopce na silnici šíře jednoho auta. Jak se pak člověk na konci takhle zaparkované řady aut dostane do práce, to jde mimo mne.

Dost už ale kritiky, ačkoli ji myslím velice láskyplně!

Korejci mě překvapili svou laskavostí. Nejednou jsem byl dojat přátelstvámi a ochotou nejrůznější obsluhy restaurací a obchodů. Jednou jsme v restauraci dostali jako dárek kartáčky na zuby, jindy nám byla se zářivým úsměvem pochválena korejšтина.

Čekal jsem, že Korejci budou na cizince více zvyklí, a v tom jsem se spletl. Nevím, zda to je jen tím, že jsme očividní cizinci a navíc běloši (na cizince z Asie jsou zvyklejší), nebo jestli tomu napomáhá i náš věk, každopádně mě překvapilo, jak moc lidí na ulici nás oslovuje. Většinou jsou to lidé středního věku a starší (mladí lidé si spíš mezi sebou nepříjemně nahlas řeknou: „Hele, cizinec!“), kteří na nás z ničeho nic vytasí: „Hello, where are you from?“, a pak nás překvapí svou šíří znalostí o Česku. Znalí Prahu, Petra Čecha, někdy Havla a jednou dokonce jedna paní znala i Jana Husa. To mě vždycky potěší a jsem za to vděčný. Někdy se ale tyto konverzace zvrhnou — některých starších pánů je téměř nemožné se zbavit a někdy mají nepříjemné řeči. K našemu nemilému překvapení si nás lidé občas i fotí. To jsem opravdu nečekal. Chci ale, aby bylo jasné, že takhle se většina Korejců nechová.

CO JE NA KOREJI SUPER

Protože už jsem kritizoval, chtěl bych teď vyzdvihnout věci z každodenního života, které se mi na Koreji líbí a ze kterých bychom se mohli v Česku či v celé Evropě poučit.

Tak například miluji zdejší restaurace. Jídlo se tu dá sehnat levněji než v Praze, což mě těší. Voda je v restauracích zdarma a můžete jí vypít, kolik chcete. Ke korejským pokrmům se vždy servírují přílohy v malých mističkách a na talířcích. Když tyto přílohy dojdíte, většinou můžete bezplatně dostat přídavek.

Veřejné záchody jsou zdarma a většinou bývají poměrně čisté. Naleznete je všude. V luxusnějších podnicích či obchodních domech jsou záchody s vyhřívaným prkýnkem a všemožně nastavitelným bidetem. Časté jsou tu ale i „turecké“ záchody, především v metru. Vždy jsem ale zažil, že byla k dispozici alespoň jedna kabinka se záchodovou mísou. Na záchodech jsou v naprosté většině případů háčky na oblečení a tašky, někdy tam naleznete i poličku.

Po celé Koreji se dá cestovat jednou dopravní kartou (s výjimkou vlaků a dálkových autobusů). Na kartu se nahrají peníze, vy pak při nástupu a výstupu kartu přiložíte ke čtečce a ona odečte příslušnou sumu. Vyjde to sice draž než pražská lítačka, ale je to neskutečně praktické.

Další věc, kterou mám na Koreji hrozně rád, je schopnost udělat všechno krásné. Dorty, suvenýry, parky, obálky knih, všechno umí vyšperkovat k dokonalosti. Samozřejmě to má i své negativní aspekty, ale o těch teď mluvit nebudu, protože o tom by se dala napsat kniha. Krásné jsou i zdejší kavárny. Korejci jsou celosvětově největší konzumenti kávy (při jejich drsné pracovní kultuře je kofein opravdu potřeba), a tak mají neskutečné množství většinou malých kaváren. A ne jen tak ledajakých — bývají velmi estetické, od kávy až po výzdobu. Navštívil jsem dokonce kavárnu, která vypadala jako dům z filmu *Mamma Mia*, nebo kavárnu ve stylu japonských animovaných filmů Studia Ghibli.

KOREA A KŘESŤANSTVÍ

Určitě vás zajímá, jak je to v Koreji s náboženstvím. I přes silný šamanistický a buddhistický kulturní základ je tu nejrozšířenější křesťanství. Podle průzkumu v roce 2015 se 56,1 % obyvatel nehlásilo k žádnému náboženství, 19,7 % byli protestanti, 15,5 % buddhisté, 7,9 % katolíci a 0,8 % se hlásilo k jiným náboženstvím.

Časté jsou tu ale křesťanské sekty a kulty. Nejsem žádný expert, ale myslím, že pokud vás v Koreji osloví křesťané na ulici, není to známka ničeho dobrého a raději bych se jim vyhnul. Viděl jsem už pouliční stánky, kde seděli duchodci s velkým plakátem, který hlásal, že kdo nepřijme Ježíše, shořívá v pekle.

V porovnání s našimi kostely je většina korejských kostelů obyčejná budova, kterou byste si nebyť neonového kříže na vrchu mohli lehce splést s jakoukoli světskou budovou. Korejci používají jiné slovo pro protestantský kostel (교회, gjohe) a katolický kostel (성당, songdang), což podle mě reflektuje, jak jsou na rozdíl od Česka tyto dva směry mnohem více oddělené.

Korejský protestantismus je velmi ovlivněný americkým protestantismem. Myslím, že protestanti jsou zde charismatičtí a velmi fundamentalističtí.

ČESKOSLOVENSKÁ STUDIA

Jak jsem již zmínil, doučoval jsem korejské studenty češtinu. Jednou týdně jsem se scházel se dvěma studentkami druhého ročníku, Čejon a Lorou (Lora je české jméno, které si vybrala). Lekce trvaly hodinu a půl a procvičovali jsme, co jsme zrovna potřebovali zopakovat. Občas jsem si také připravil prezentaci o české kultuře. Obě studentky ale chtěly především hodně cvičit konverzaci, které se jim v běžných hodinách moc nedostává. Myslím, že na to, že studovaly češtinu něco málo přes rok, umí obě česky velmi dobře. Já jsem si ale připomněl, jak je vlastně čeština obtížná a najednou jsem myslel na sestru Lídu Holou a její učeb-

nici, která, musím říct, je lepší než ta, podle které se učily moje studentky. Na závěr našeho desetitýdenního kurzu mi Čejon řekla, že díky mně získala v češtině větší sebevědomí, a Lora, že si hodně věcí ujasnila, protože se mě na rozdíl od učitelů nebála ptát. To mi udělalo hroznou radost. S oběma jsem i po skončení kurzu v kontaktu, byli jsme spolu na jídle a Lora pojedje v září do Česka na jeden semestr, takže na to se moc těším. Lora také na univerzitě vede kroužek polky, jehož členové vystupují v krojích na různých akcích pořádaných katedrou československých studií.

HUFS je jediná vysoká škola v Koreji, kde se dá studovat čeština a slovenština. Podle toho, co mi říkaly studentky, je v každém ročníku asi dvacet lidí, což je stejný počet jako u nás na koreanistice.

ZÁVĚR

O Koreji bych mohl mluvit hodiny a hodiny, snažil jsem se tedy vybrat informace, které by vás mohly zajímat a které byly zajímavé pro mne. O památkách a jiných místech, která jsem navštívil, bych spíš než články udělal přednášku s fotkami, ať to stojí za to.

Momentálně jsem na ostrově Čedžu a mám v plánu navštívit ještě několik korejských měst. Do Prahy se vracím 4. 7.

Zdravím kamarády z mládeže a všem členům sboru přeji co nejméně stresující konec školního roku a krásné léto.

Armin Procházka

KDO SE NEPTÁ, NEDOVÍ SE

Jak můj dědeček Juren zakládal v Hustopečích českou školu

„Kéž bych žil na vejminku, Honzíku!“

„Co je to vejminek, dědo?“

„Vejminek? To bývalo dřív, když starý hospodář odcházel na odpočinek a předával hospodářství svému nástupci, tak měl na statku smlouvou vyhrazená práva na dožití. Mělo to výhodu, že mohl svému nástupci pomáhat nebo poradit, předat zkušenosti. A to bych já dělal, kdybych žil s vámi. Nebo alespoň nedaleko. A třeba bych ti mohl pomoci s tvým tenisem. Chceš být dobrej tenista, vid?“

„To určitě. Ale, dědo, ty tenis moc dobře hrát neumíš.“

„Jasně, ale ona to není jen technika, je to spousta jiných věcí, které platí v každém sportu. A o těch já něco vím. Víš ty vůbec, že já jsem trénoval skifařské mistry Ameriky, kluky, jako jsi ty?“

„No, to teda nevím.“

„Tak vidíš! Jenže vy mladí si moc radit nedáte. A nás, staré, trápí, jak často zbytečně opakujete naše chyby. Ono to tak vždycky bylo, ale teď jako když je to horší než dřív. Vy se na nic neptáte. Jak rád bych se já zeptal svých rodičů na spoustu věcí, které bych rád věděl, ale už je pozdě. Nikdy se nedozvím, kdo byl ten ‚strejda‘, který se u nás na konci války schovával. Kdo to byl? Proč se schovával u nás? Proč to naši rodiče riskovali? Vždyť jsme tam byly čtyři malé děti, snadno se to mohlo prošvihnout a asi by za to Němci popravili mého otce. Já si jen pamatuji, že po tom strejdovi zůstala čokoláda.“

A spoustu jiných věcí bych chtěl vědět! Třeba o tvém prapradědovi Jurenovi, otci mé matky. On dožil u nás ve vilce v Braníku, právě jako na vejminku, ale to už byl hodně starý a těžko se s ním povídalo. Mnohem později se někdo o něm zmínil, že když byl farářem v Hustopečích, zakládal tam českou školu. Já jsem byl, Honzíku, vloni v říjnu v lázních v Luhačovicích a do Hustopečí, kde se narodila a vyrostla moje matka, jsem si zajel. Poprvé vůbec. Na evangelickém kostele jsem našel pamětní desku, kterou tam slavnostně pověsilo město v roce 2019 ke 100. výročí založení českého gymnázia v Hustopečích jako připomínku, že evangelický farář Vlastimil Svatopluk Juren ‚se zasloužil o vznik první české školy a gymnázia a o výuku náboženství v mateřském jazyce‘. Mrzí mě, že jsem u té slávy nebyl.

Hustopečské listy o tom píší:

I přes své značné profesní vytížení se Juren stal čelným představitelem místního odboru Národní jednoty pro jihozápadní Moravu, na jehož ustavující valné hromadě v červenci 1908 podal návrh na zřízení české obecné školy. Důležité bylo, že Juren pro svůj návrh získal podporu okolních českých obcí:

»Vycítil jsem, že se svou myšlenkou neproniknu, nezískám-li pro ni venkov. A získati pracovníky na venkově bylo lehké, poněvadž se nemuseli báti německého násilí tak, jako my Češi v Hustopečích.«

Aby zvýšil zájem českého venkova o jazykovou a kulturní situaci v německých Hustopečích, začal Juren souběžně usilovat i o zřízení českého gymnázia:

»Od Brna až po Hodonín není žádné české školy. Němci mají nižší reálku v Hustopečích, vyšší gymnázium v Břeclavi a v Mikulově a jedno sto tisíc Čechů je zde bez střední školy. Podaří-li se nám založiti českou střední školu, pak jsou Hustopeče pro německou oblast ztraceny, a Čechům je otevřena cesta do jižní Moravy.«

Myšlenka založit českou školu v nepříznivých hustopečských poměrech vstala u faráře Jurena z potřeby zajistit svým dětem české vzdělání. Ve svých Pamětech Juren uvádí:

»Evangelický sbor mně uložil, abych vyučoval žáky týdně dvě hodiny češtině, ale to bylo proti ovzduší, v němž děti žily, jen malým vydechnutím. Pozoroval jsem, že neučiním-li něco rozhodného, budu nucen kázat také i německy, nebo dokonce pouze německy. Učil-li jsem např. náboženství česky, děti klopily hlavy, jakmile

Evangelický kostel v Hustopečích, postavený v roce 1900. Za finančního příspěvní prezidenta Tomáše G. Masaryka sbor pořídil zvon do své malé věžičky, aby mohl zvat lidi k bohoslužbám a ohlašovat důležité události.

Evangelický kostel v Lounech, postavený v roce 1932 ve funkcionalistickém stylu podle projektu lounského architekta Pavla Bareše.

VLASTIMIL SVATOPLUK JUREN

1864 PŘIBYSLAV – 1951 PRAHA

**EVANGELICKÝ FARÁŘ
V LETECH 1905–1922
PŮSOBIL V HUSTOPEČÍCH**

**ZASLOUŽIL SE ZDE O VZNIK PRVNÍ ČESKÉ ŠKOLY
A GYMNAZIA A O VYUKU NÁBOŽENSTVÍ
V MATĚRSKÉM JAZYCE.**

**MĚSTO HUSTOPEČE
EVANGELICKÝ SBOR V HUSTOPEČÍCH
2019**

Pamětní deska faráře Vlastimila Svatopluka Jurena v Hustopečích.

jsem ale přidal několik německých poznámek pro děti německého původu, měly české děti hlavy vzhůru. Vždyť germanizace vnikala i do mé vlastní rodiny. Mé děti začaly mezi sebou mluvit německy.«

Hustopeče byly německé město, tehdy tam žilo 3604 Němců, 266 Židů a 354 Čechů (z toho 109 evangelíků). A dědeček Juren tam v té době zakládal českou školu! On vlastně riskoval svůj život. To určitě vzalo spoustu odvahy, vždyť on měl v té době doma pět malých dětí.

Hustopečské listy o tom dále píšou:

Po zdoání mnoha překážek došlo dne 17. září 1909 k otevření školy s počtem 38 žáků, ale ihned poté následovaly nacionální štvance, jaké město dosud nepoznalo. Byla vytloukána okna českých institucí: Rolnické záložny, Národního domu i soukromých domů a bytů. Situace v Hustopečích se postupně vyostřila tak, že mnozí čeští činovníci vycházeli z domu jen s revolverem. Nejvíce napadán byl samozřejmě Juren, který kromě zbraně chodil po městě v doprovodu svého novofundlandského psa. Juren byl vystaven nejen fyzickým útokům, veřejným dehonestacím, ale i křivým obviněním u soudu.

V řadě českých obcí Hustopečska, např. v Kloboukách, ve Velkých Pavlovicích, v Rakvicích a jinde, se konala protestní shromáždění proti řádění Němců v Hustopečích. Některé obecní výbory podaly protestní rezoluce okresnímu hejtmanovi. Záležitosti se ujalo moravské místodržitelství a do města bylo povoláno 30 četníků. Došlo i k soudním vyšetřováním a k odsouzení několika Němců. České obyvatelstvo v Hustopečích mimořádný nápor německého nacionalismu vydrželo a počet dětí hlásících se do české školy stále vzrůstal a koncem první světové války jich bylo již 169. A Juren si po zásluze oddechl:

»Ve válečné době mnoho mne chránila okolnost, že jsem dobrovolně jako polní kurát navštěvoval nemocné vojíny v hodonínské nemocnici. Že budu viset, bylo mi velmi často slibováno. Jen až Rakousko vyhraje, pak že budu první na provaze...«

Mně bylo, Honzíku, jen deset let, když on zemřel, ale i tak z různých historek vím, že měl velký vliv na naše životy. Například, on byl skvělý houslista a traduje se, že potom, co moji rodiče byli vyhnáni ze Sudet a přistěhovali se do Prahy, prodal své vzácné housle, aby byly peníze na postavení naší vilky Na Dobešce. A tu prý navíc ke konci války zachránil před rabujícími německými vojáky, když jim přišel v taláru otevřít dveře a perfektní němčinou jim začal kázat. Byl tam sám jen s irským teriérem Sikim, zbytek rodiny i s tetou Martou jsme se poslední dny války schovávali ve sklepech u evangelické rodiny Pospíšilů dole v Braníku. Tam bylo bezpečněji než na kopci na Dobešce, v blízkosti Pankráce, kde se hodně střílelo. Mojí sestře Doris byly jen tři měsíce...

Můj dědeček Juren byl opravdový hrdina-patriot. Je to, Honzíku, vzácný pocit mít takového předka.

Jéje! Já bych ti toho mohl napovídat! Ale při tom je také spousta věcí, o kterých moc nevím. A jak rád bych věděl, kdybych se včas ptal!“

Vlastimil Svatopluk Juren se narodil v roce 1864 v Příbyslavi, zemřel v roce 1951 v Praze. V letech 1887–1891 sloužil v Daňkovicích na Vysočině, 1891–1904 v Libenici u Kolína, 1905–1922 v Hustopečích a 1922–1939 v Lounech, kde byl za jeho farářování v roce 1932 postaven kostel podle návrhu architekta Pavla Bareše, autora nejen našeho dřevěného kostelíka, ale i naší rodinné vilky na Dobešce. Části textu byly převzaty z Paměti V. S. Jurena a *Hustopečských listů* (20. 8. 2019).

Petr Bísek

RANNÍ ZAMYŠLENÍ RUT NÝVLTOVÉ

ze sborové dovolené 2022, pátý díl

PÁTEK, 19. SRPNA

Poslední zamyšlení jsem svěřila našemu někdejšímu vzácnému faráři, bratru Ludku Rejchrtovi. Je z jeho knížčky Srozumívání a měla jsem pocit, že je tím nejvhodnějším zakončením našich ranních zamyšlení v době, kdy tolika věcem nejsme schopni porozumět a mnozí lidé svádějí to zlo, které se děje, na „neschopnost“ Boha, který tomu není schopen zabránit...

ČTENÍ: MATOUŠ 7,7–12

Proste, a bude vám dáno; hleďte a naleznete, tlučte, a bude vám otevřeno. – Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno. – Což by někdo z vás dal svému synu kámen, když ho prosí o chléb? – Nebo by mu dal hada, když ho prosí o rybu? – Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec v nebesích dá dobré těm, kdo ho prosí! – Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak ve všem jednejte s nimi; v tom je celý Zákon i Proroci.

- Maxim Gorkij: Člověk – to zní hrdě!
- J. N. Nestroy: O každém člověku, i o sobě, si myslím to nejhorší, a zřídka kdy jsem se mýlil.

Člověk je sám sobě trvalou záhadou. Proto jej vábí volání: „Poznej sám sebe!“ Zkoumání lidského myšlení i sondy do nejhlubších psychických vrstev lidské osobnosti jen potvrzují, že každý z nás má v sobě dobré i zlé prvky, „konstruktivní“ touhy i „destruktivní“ nutkání. Z vlastní zkušenosti víme, že při setkání s lidskou zlobou nám zčerná svět, a když kolem sebe objevíme hodné a laskavé lidi, dostáváme novou chuť k životu. Je tedy blíž pravdě o člověku Gorkij, obdivující člo-

věka, či vídeňský divadelník Nestroy se svou hořkou skepsí vůči lidské dobrotě?

Bible těmito otázkami nezačíná, i když jí nejsou zcela cizí. Nezačíná totiž člověkem, ale Bohem. Vší lidské touze dobrat se vlastní podstaty předchází zvěst o Bohu, který „je dobrý a na věky trvá jeho milosrdenství“.

O tom není nejmenších pochyb, zde je konstanta všeho dění a pozadí každé skutečnosti. Ježíš sám říká zákoníkovi, že dobrý je jen Bůh (Mk 10,18). Tento dobrý Bůh tvoří vše. A to, co stvoří (člověk je vrcholem jeho tvorby), je „velmi dobré“. Bůh zůstává nezměnitelně dobrý: „U něho není proměny ani střídání světla a stínu.“ (Jk 1,17) Ale člověk není jako Bůh. Není stálý v dobru, v jeho postojích se střídá světlo a stín, nedokáže zůstat – jak říkali latiníci – *semper idem*, stále stejný. Má svobodnou vůli; může se rozhodovat. A může se rozhodovat ke zlému.

Bůh nechtěl mít z člověka loutku, ale partnera. Proto jím nemanipuluje, ale respektuje jeho svobodu. Když Kain se rozhodne zabít bratra, Bůh jej může jen varovat: „Nebudeš-li konat dobro, hřích se uvelebí ve dveřích a bude po tobě dychtit; ty však máš nad ním vládnout.“ (Gn 4,7)

Protože Bůh dal člověku svobodnou vůli, nebrání mu v jeho zlém konání, ale upozorňuje jej, jaké nebezpečí mu hrozí. Bůh nemá jinou možnost, nechce-li narušit svobodu člověka, než jej varovat. Jen na něm záleží, půjde-li dobrou či zlou cestou.

V tom, že vědomě dokáže zvolit tuto druhou možnost, je skryto tajemství jeho „změny k horšímu“, jeho pádu, jeho hříchu. Příčinou není Bůh – ten nemůže nikoho ponoukat ke zlému: „Bůh nemůže být pokoušen ke zlému a sám také nikoho nepokouší. Každý, kdo je v pokušení, je sváděn a váben svou vlastní žádostivostí.“

Příčinou změny dobrého ke zlému není ani ďábel, protože člověk už v ráji slyšel Boží hlas. V poslušnosti Božího zákazu je rezistence vůči pokušení. Příčinou svého pádu je člověk sám. Dávný příběh lidské neposlušnosti nepatří minulosti; je to i náš příběh, do něhož stále znovu vstupujeme.

Vypráví se, že k moudrému židovskému učiteli přišel chlapec, který chtěl ukázat, jak je chytrý. V sevřené dlani svíral ptáčka: byl živý, ale stiskem jej mohl zabít. Zeptal se starého muže: „Mám v ruce živého, nebo mrtvého ptáčka?“ Odpoví-li, že je mrtvý, ukáže mu, jak je plný života. Odpoví-li opačně, usmrtí ho. Dychtivě čekal na odpověď. Mudrc dlouho mlčel. Pak tiše řekl: „To záleží na tobě.“

Je v tom hluboká moudrost: záleží na našem rozhodnutí; Bůh nám přece řekl, co od nás chce a čeho se máme vystríhat. My musíme volit. Svou zodpovědnost nemůžeme přenést na nikoho: ani na ďábla, že nás svádí a my jsme příliš slabí, ale ani na Boha, že nezasáhne a nezastaví na světě velký karneval zla, který jsme s takovou chutí rozjeli. Sami jsme příčinou svého pádu, své bídy, v níž dobro tak rychle měníme ve zlo. Nedovedeme být v dobru vytrvalí, tíhneme spíše k opaku. Ale stále k nám zní hlas: „Nedej se přemoci zlem, ale přemáhej zlo dobrem.“ (Ř 12,21)

ÚVAHY NAD ÚVAHAMÍ IX

Několik slov o chvále

Text níže vznikl pro potřeby vedoucích na letním táboře Pecka. V rámci ranní modlitby zazněla uvedená píseň a četl se vybraný žalm. Poté následovalo zamyšlení, založené na knize C. S. Lewise „Úvahy nad Žalmy?, kterou vřele doporučujeme vaší pozornosti (jako koneckonců všechny knihy tohoto autora). Přímé citace jsou v uvozovkách.

Píseň: Vše, co mohu dát, je chvála

Četba: Žalm 111

C. S. Lewis tuto kapitolu začíná omluvou, že možná bude mluvit o něčem, co je pro nás, čtenáře, úplně zřejmé a že nám možná bude jeho „zabedněnost připadat legrační“. (Můžete nám do redakce napsat, zda to pro vás platí. Mně to zřejmě nebylo.)

C. S. Lewis přiznává, že když se začal přibližovat víře a ještě i nějakou dobu poté, co mu byla dána, mu byl kamenem úrazu neustále vznášený požadavek chválit Boha. A žalmy jsou takových výzev plné. („Chvalte Hospodina, všechny národy, všichni lidé, chvalte ho zpěvem“, zazní v různých obměnách mnohokrát.) Bůh vyžadující chválu působí jako ješitný despota, žalmisté nutící všechny vyžadovanou chválu poskytovat jako odporní patolízalové, nemluvě o jejich snahách Boha chválou uplácet či vydírat tím, že zemřou-li, nebudou mu už moci chválu nadále poskytovat. Ani formulace moderního autora, že Bůh „má na chválu právo“ Lewisovi příliš nepomohla, později ale pochopil, co tím výrokiem asi autor myslel. Můžeme se tomu přiblížit, představíme-li si nějaký obdivuhodný předmět, třeba obraz. Když o něm řekneme, že si zaslouží obdiv, určitě to neznamená, že ho ten obraz po nás vyžaduje nebo že by nějak utrpěl, kdyby obdiv nedostal. Znamená to, že projevit mu obdiv je reakce odpovídající jeho kvalitám, jemu adekvátní, příhodná. „Takový obdiv není promrhán. Nepocítíme-li jej, svědčí to o naší hlouposti a necitlivosti a znamená to, že jsme o něco hodnotného přišli.“

„A právě z tohoto konce, ačkoli to mnozí budou vnímat jako neuctivé, mi připadalo nejlepší přistupovat k myšlence, že Bůh ‚vyžaduje‘ chválu. On je Objekt, jež obdivovat (nebo, chcete-li, oceňovat) znamená jednoduše být vzhůru, vstoupit do skutečného života; a neoceňovat jej znamená přijít o tu největší zkušenost a nakonec ztratit vše. Neúplný a zmrzačený život těch, kteří nerozeznávají tóny, nikdy nebyli zamilovaní, nikdy nepoznali skutečné přátelství, nikdy netoužili po dobré knize, nikdy se neradovali ze závanu ranního vzduchu na tvářích, nikdy (k těm patřím já) radostně nesledovali fotbalový zápas, je jen mlhavým obrazem té veliké ztráty.“

Bůh ale chválu také přikazuje jako zákonodárce. Smysl toho jsme mohli zahlédnout v kapitole „Spatřovat okrasu Hospodinovu“.

„Právě při procesu uctívání Bůh dává lidem pocítit svou přítomnost. Zajisté to není jediný způsob. Ale mnoha lidem v různých dobách se ‚okrasa Hospodino‘ zjevila především nebo pouze tehdy, když jej společně uctívali.“

A proč ono žalmistovo vyžadování na ostatních, aby se ke chvále přidali? C. S. Lewis si s překvapením uvědomil, že to je naprosto přirozená součást potěšení z čehokoliv, co nás plní obdivem. „To je krása, vid?“ Ona touha podělit se s druhými o to, jak skvělá mi připadá tahle hudba, kniha, scénérie, hra...

„Svět zvučí chválou počasí, různých druhů vína, jídel, herců, motorů, koní, vysokých škol, zemí, historických osobností, dětí, květin, hor, vzácných známek, ojedinělých druhů brouků, někdy dokonce i politiků nebo učenců. Ty nejpokornější a zároveň nejvyrovnanější a nejschopnější mozky chválí nejvíce, zatímco mrzouti, ztracené existence, nespokojenci a rebelové chválí nejméně.“

„Veškeré moje nesnáze ohledně chvály Boha spočívaly v tom, že jsem nám lidem ve vztahu k nejvyšší Hodnotě absurdně ubíral to, co činíme rádi a co ani nemůžeme nečinit u všeho ostatního, čeho si ceníme. Myslím si, že rádi chválíme to, co nás těší, protože chvála nejenom potěšení vyjadřuje, ale rovněž je jeho neodmyslitelnou součástí, jeho vrcholem.“

„Abychom pochopili, co tato nauka skutečně znamená, musíme předpokládat, že sami Boha dokonale milujeme – že jsme touto láskou opilí, že se v ní topíme, že v ní roztáváme a že se toto vše děje kvůli potěšení, které ani zdaleka nezůstává v našem nitru uzavřeno jako nesdělitelné, a tudíž takřka nesnesitelné blaho, ale naopak z nás nepřetržitě tryská v nenásilném, dokonalém vyjádření; naši radost už nelze oddělit od chvály, v níž se osvobozuje a vyjadřuje. Plně se radovat znamená oslavovat. Když nám Bůh přikazuje, abychom jej oslavovali, vyzývá nás, abychom se z něho radovali.“

Nebe se zástupy, které bez ustání provolávají Bohu slávu, tak jak je popisované v knize Zjevení, najednou vypadá mnohem lákavěji. A všimněme si, že v Izajášově vidění Boha volají serafové jeden k druhému: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy.“

Zatím jsme se svými nedokonalými bohoslužbami, chválami a uctíváním spíš jako „orchestr ladící nástroje“.

„Zatím je to jen příslibem koncertu. Může to pro nás být někdy víc povinnost než radost. Povinnost ale existuje pro radost. Kopeme kanály v bezvodé půdě. A když zaprší, voda si najde správnou cestu.“

A co se týče v úvodu zmíněného smlouvání a snahy chválou Boha upláct? Někdy se v žalmech opravdu tento „hloupý nádech pohanství“ vyskytne. „Oheň z oltáře nestoupá úplně čistý“, i žalmisté jsou lidé. Budme k sobě upřímní. Nestane se to někdy při modlitbě k našemu zděšení i nám? Nepřípletou se nám občas mezi řádky našich proseb či do našich myšlenek také nějaké ty absurdní požadavky a směšné smlouvání?

Pane Bože, chválíme Tě a děkujeme Ti za Tvou lásku, kterou nás zahrnuješ, za krásu, kterou nám ve svém stvoření ukazuješ, za sladkost tvého zákona, jímž nás chráníš od temnoty hříchu. Uváděj nás, prosíme, do poznání své slávy, abychom nad ní mohli žasnout a kochat se z ní, abychom přetékali chválou a mohli zažívat pravé potěšení z uctívání. Uč nás připravovat svá srdce pro pravou bohoslužbu.

David a Běta Slabí

SPOLEK EXULANT

hostem v našem sboru

Na lednové poradě staršovstva jsem přednesla prosbu výboru z.s. Exulant, zda by bylo možné, aby se v kostele a přilehlých prostorách uskutečnil sjezd k 28. výročí vzniku spolku. Jedná se o křesťanské ekumenické společenství, které sdružuje potomky českých exulantů i zájemce o udržování historické paměti národa založené na odkazu předků, exulantů z doby pobělohorské.

Ze dvou navržených termínů byla odsouhlasena sobota 9. září 2023.

Bratr kurátor navrhl, abych do červnové Brány napsala zprávu, která by byla zároveň pozváním i pro členy sboru. Přesný, téměř celodenní program ještě nemám, ale něco přece mohu napsat.

Začátek bude v 9.30 hodin, kdy biblickým úvodem poslouží náš bratr farář Jaroslav Pechar. Předěl před dalším programem udělají (jak doufám) bývalí členové BKS čtyřhlasým sborem, který už kdysi zpívali na sborovce. Následují dvě přednášky – Dr. Edita Štěříková: Co s exulantskou historií, co s exulantskou tradicí a Dr. Miloslava Hošková: První pokus o reemigraci potomků exulantů před 100 lety. Mezi oběma přednáškami zazpívá malý kroužek zpěváků z Liberce.

Zazní také krátká zpráva o vzniku spolku Exulant.

Odpolední program se doladuje, jistý ale bude koncert celocírkevního kantora br. Ladislava Moravetze, který bude s námi od rána.

O pohoštění se postarám (pravděpodobně guláš ze sousední restaurace), jen budu vděčná za pomoc tří nebo čtyř lidiček při obsluze hostů. Já budu mít dost povinností, tak se v kuchyňce nebudu moci vyskytovat. Předem děkuji za ochotu těch, kteří budou moci hostům věnovat svůj čas.

D. Rut Nývltová

■ 6 Mt 10,35-37 9) 9 Mt 15,21-26 12) 12 J 2,5-11
6) 6 Mt 10,35-37 5) 5 Mt 10,34 8) 8 Lk 5,16 11) 11 Mk 4,12
4) 4 Mt 21,12 7) 7 Lk 19,1-7 10) 10 Mk 9,39 1) 1 Lk 18,15-17
3) 3 Mt 12,1-8 2) 2 Mt 8,22

kvíz – odpovědi

KONTAKTNÍ INFORMACE

ÚŘEDNÍ HODINY FARÁŘE JAROSLAVA F. PECHARA
po předchozí domluvě

SBOR ČESKOBRATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ
Modřanská 1821/118, 147 00 Praha 4 – Braník
Telefon: 739 244 833, 244 461 037
E-mail: branik@evangnet.cz

ČÍSLO ÚČTU: I35027438/2010

Variabilní symboly:

111 křesťanská služba

222 salár

333 dar

444 Jeronýmova jednota

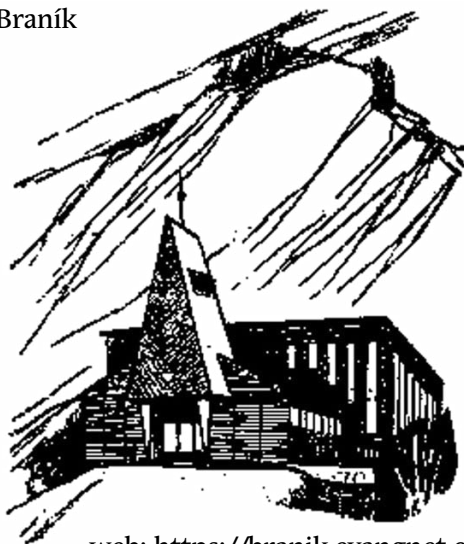
555 nepálský student

888 rekonstrukce kostela (plyn...)

999 úpravy sálku a zahrady pro děti

PRAVIDELNÝ SBOROVÝ PROGRAM

na 2. straně časopisu

web: <https://branik.evangnet.cz>

BRÁNA

měsíčník pro členy a příznivce sboru ČCE Praha-Braník

XXIX. ročník, číslo 6/červen 2023

Vychází zpravidla třetí neděli v měsíci.

Redakce: Eva Friedrichová, Jarka Pecharová, Alžběta Slabá.

Sazba: Miloš F. Pechar, kesolim@seznam.cz.

Korektury: David Navara, Jarka Čierná, Jiří Holý, Petr Bísek.

Archiv časopisu: <https://branik.evangnet.cz/zivot-sboru/brana>.

Redakční uzávěrka časopisu je první pondělí v měsíci.

Příspěvky posílejte e-mailem: branicka-brana@evangnet.cz.

Autorům děkujeme za články i fotografie.

z červnové tréninkové vodácké akce (Blanice)